

عوامل مؤثر بر اثربخشی تحقیقات پلیس

تاریخ دریافت مقاله: ۸۹/۱/۲۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۹/۳/۲۰

مرتضی مرادی*، مهدی جواهری کامل**، علی اسعدی زنوزق***

چکیده:

به طور کلی، تحقیقات پلیس مرتبط با شناسایی مجرمین از طریق جمع‌آوری شواهد و مدارک که منجر به دستگیری آن‌ها می‌شود و جمع‌آوری و ارائه مدارک و شواهد به قصد محکومیت مجرمین می‌باشد. فرایند تحقیقات پلیس شامل پنج فعالیت اصلی یافتن مسأله، حل مسأله، انتخاب راه‌حل، اجرای راه‌حل، و کنترل و ارزیابی می‌باشد. در این مقاله به بررسی عوامل مؤثر بر اثربخشی تحقیقات پلیس پرداخته شده است. موفقیت تحقیقات پلیس عبارت است از اندازه‌هایی که هر یک از فعالیت‌های اصلی در تحقیقات پلیس به طور موفقیت آمیزی هدایت و انجام می‌شود. منظور از اثربخشی تحقیقات پلیس، اثربخشی و موفقیت واحد تحقیقاتی پلیس در پنج فعالیت شناخت مسائل، یافتن دیدگاه‌های تحقیقاتی، انتخاب یک دیدگاه تحقیقاتی بهینه، اجرای دیدگاه تحقیقاتی بهینه و حل مسأله یا مشکل است. نتایج به دست آمده از این مقاله نشان می‌دهد که عوامل مؤثر بر اثربخشی تحقیقات پلیس عبارتند از: فناوری اطلاعات، مدیریت دانش، فرهنگ حرفه‌ای و نقش‌های رهبری.

کلید واژه‌ها:

اثربخشی، تحقیقات پلیس، مدیریت دانش، رهبری، فناوری اطلاعات.

* دانشجوی دکتری مدیریت رفتار سازمانی و عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

** کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی - دانشگاه اصفهان Javaherimahdi@yahoo.com (نویسنده مسئول)

*** کارشناس اداره کل برنامه‌ریزی معاونت طرح و برنامه و بودجه ناجا

مقدمه

عوامل بالقوه پیش بینی کننده اثربخشی تحقیقات پلیس از متون مرتبط با فناوری اطلاعات، متون مرتبط با رهبری، فرهنگ حرفه‌ای و متون مرتبط با مدیریت دانش نشأت گرفته‌اند.

در این مقاله با توجه به مدل ارائه شده، به بررسی میزان موفقیت تحقیقات پلیس پرداخته شده است. برای بررسی اثربخشی و موفقیت تحقیقات پلیس، پلیس به عنوان یک سازمان ارائه دهنده و ایجاد کننده ارزش تعریف شده است که شامل پنج فعالیت اصلی، ارزیابی اولیه صحنه جرم، ارزیابی اطلاعات آتی، انتخاب مجموعه پرسش‌ها و تحقیقات مناسب و صحیح، توسعه حادثه^۱، و مدیریت حادثه^۲ است.

فعالیت‌ها و کارهایی که توسط پلیس انجام می‌شود به طور اساسی در محدوده‌ی پیشگیری از جرم، مدیریت حوادث، تحقیق و حفظ نظم و امنیت جامعه می‌باشد. فعالیت‌های تحقیقاتی پلیس در ارتباط با موارد ذیل است:

۱- شناسایی مجرمان با استفاده از جمع‌آوری اطلاعات که منجر به بازداشت و دستگیری آن‌ها می‌شود؛

۲- جمع‌آوری و ارائه شواهد و مدارک برای کسب محکومیت برای مجرم.

این مقاله شامل دو بخش اصلی می‌باشد. در بخش اول به بررسی تحقیقات پلیس پرداخته خواهد شد. در بخش دوم و اصلی مقاله به بررسی مدل عوامل مؤثر بر اثربخشی تحقیقات پلیس و متغیرهای این مدل پرداخته خواهد شد.

تحقیقات پلیس

تحقیقات پلیس مرتبط با شناسایی مجرمین از طریق جمع‌آوری شواهد و مدارک که منجر به دستگیری آن‌ها می‌شود و همچنین جمع‌آوری و ارائه مدارک و شواهد به قصد محکومیت مجرمین است، که موجب می‌شود تحقیقات به طور معمول به دو فعالیت عمده تقسیم شود:

۱- تحقیقات ابتدایی و مقدماتی که معمولاً توسط افسران در واحد گشت انجام می‌شود؛

1. Case Development

2. Case Management

۲- تحقیقات پیگیرانه که معمولاً توسط افسران آموزش دیده در تکنیک‌های تحقیقی، در بخش دایره تجسس انجام می‌شود (جواهری و دیگران، ۱۳۸۸).

فرایند تحقیقات پلیس همان‌طور که در شکل شماره‌ی (۱) نشان داده شده است شامل پنج فعالیت اصلی می‌باشد: یافتن مسأله (تعریف مسأله و کسب اطلاعات)، حل مسأله، انتخاب راه حل، اجرای راه حل و کنترل و ارزیابی.

شکل شماره‌ی (۱) نشان می‌دهد که چگونه این پنج فعالیت متوالی، هم‌پوشانی دارند و با فعالیت‌های قبلی خود و به‌ویژه با فعالیت پنجم (کنترل و ارزیابی) ارتباط دارند. بنابراین، شکل شماره‌ی (۱)، ماهیت تکراری و چرخشی این پنج فعالیت اصلی را که به‌منظور مدیریت دانش جمع‌آوری شده، کاربرد و اعمال آن را در تحقیق خاص پلیسی تشریح می‌کند.

این پنج فعالیت اصلی در ارتباط با واحدهای تحقیقاتی پلیس در ادامه تشریح می‌شوند:

تعریف مسأله و کسب اطلاعات^۱: این فعالیت شامل کار کردن با گروه‌های مختلف به‌منظور تعیین ماهیت دقیق جرم و چگونگی تعریف و تعیین آن می‌باشد. علاوه بر این، فعالیت‌های تحقیقاتی پلیس، شامل تصمیم‌گیری درباره دیدگاه کلی تحقیقاتی برای موارد جنایی در خصوص کسب اطلاعات و وظایف اصلی افسر ارشد تحقیقات است.

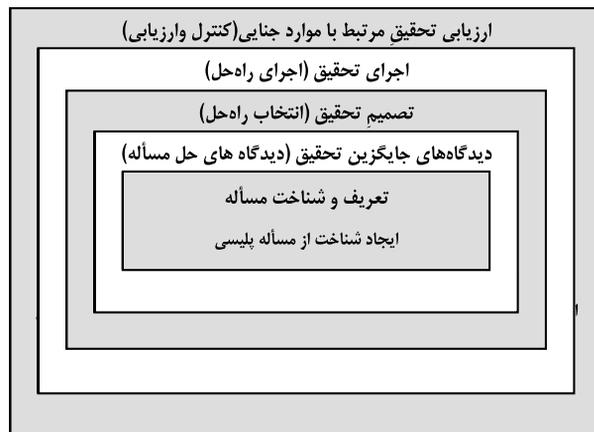
دیدگاه‌های حل مسأله^۲: این مورد شامل ایجاد ایده‌ها و طرح‌ها و برنامه‌های عملی برای تحقیق می‌باشد. متناسب نمودن جهت و شیوه تحقیق، یک فرایند کلیدی می‌باشد که از ترکیب اعضای تیم تحقیق تاثیر می‌پذیرد. به‌طور مثال، سطح تجربه بازپرس‌ها^۳ و سبک تفکر تحقیقاتی آن‌ها ممکن است عامل حیاتی و مهمی در این مرحله باشد.

انتخاب راه‌حل^۴: شامل تصمیم‌انتخاب بین گزینه‌های مختلف می‌باشد. انتخاب یک راه‌حل موفق، بستگی به دو پیش‌نیاز دارد. اول این‌که، گام‌ها و مراحل تحقیق در دیدگاه‌های حل مسأله (مرحله یا فعالیت قبلی) تعیین شوند. این امر خیلی مهم است که راه‌حل‌های جایگزین نیز بررسی شود. دوم این‌که، معیار و شاخص تصمیم‌گیری برای تحقیق خاصی شناخته شده و کاربردی باشد.

1. Problem Definition & Information Acquisition
2. Problem Solving Approaches
3. Investigator
4. Solution Choice

اجرای راه حل^۱: همان طور که از نام این مرحله یا فعالیت پیداست، این فعالیت شامل منتقل کردن، سازماندهی، بررسی و اجرای تصمیمات می باشد. این مرحله نیز مرحله مهمی می باشد و شامل طبقه بندی انبوهی از اطلاعات درباره حادثه یا موارد جنایی و هدایت تحقیق است. یک محاسبه اشتباه می تواند کل تحقیق را متوقف یا با شکست مواجه سازد. کنترل و ارزیابی^۲: این مرحله شامل فعالیت های نظارتی و ارزیابی چگونگی حل مسأله توسط راه حل انتخاب شده می باشد.

ممکن است به دو دلیل، بازخوردی را به فعالیت اول (یافتن مسأله) بدهد. نخست این که، اگر راه حل مطرح شده کافی نباشد یا مفید واقع نشود باز خورد می دهد که چرا ناکافی بود و مرحله یا گام حل مسأله از نو و دوباره آغاز می شود. دوم این که، اگر حل مسأله موفقیت آمیز بود ممکن است واحد تحقیق، حیطه فرایند حل مسأله را برای حل یک مسأله بزرگ تر که به مسأله حل شده قبلی مرتبط است یا مستقل از آن است گسترش دهد (جواهری و دیگران، ۱۳۸۸). اثربخشی تحقیقات پلیس در اثربخشی این پنج فعالیت اصلی تحقیقات پلیس است. اگر واحد تحقیق پلیس در شناخت مسائل، یافتن دیدگاه های تحقیقاتی، انتخاب دیدگاه تحقیقاتی بهینه، اجرای دیدگاه تحقیقاتی بهینه، و حل مسأله یا مشکل، موفق باشند آن واحد به موفقیت رسیده و اثربخش است.

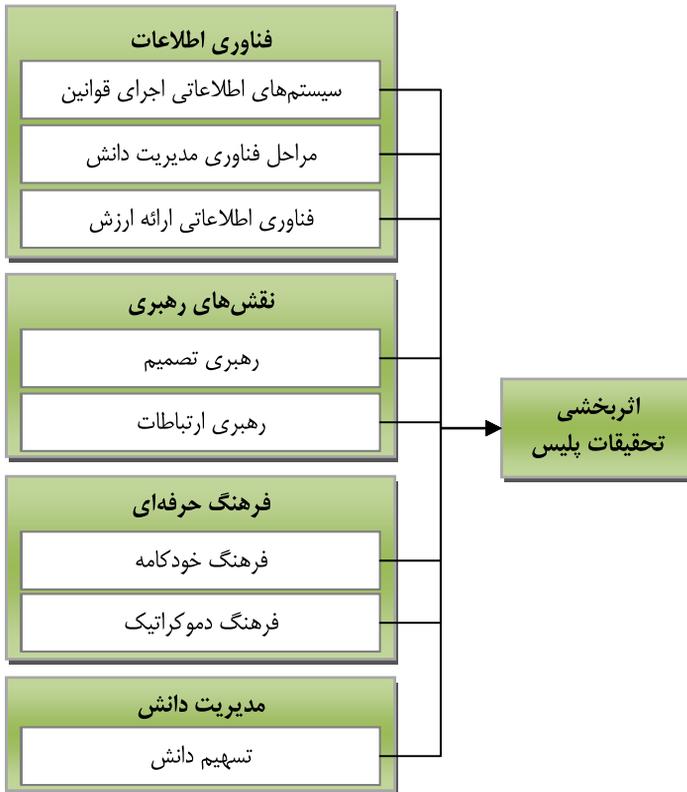

شکل شماره ۱ (۱): فعالیت های تحقیقاتی پلیس

1. Solution Execution
2. Control & Evaluation

مدل اثربخشی تحقیقات پلیس

عواملی که بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارند شامل هشت عامل‌اند که در مدل تحقیق (شکل شماره ۲) آمده است. این هشت عامل در چهار گروه فناوری اطلاعات^۱، نقش‌های رهبری^۲، فرهنگ حرفه‌ای^۳ و مدیریت دانش^۴ آورده شده است. در بخش‌های بعدی این عوامل مورد بحث قرار خواهند گرفت.

شکل شماره ۲): عوامل مؤثر بر اثربخشی تحقیقات پلیس

1. Information Technology
2. Leadership Roles
3. Occupational Culture
4. Knowledge Management

فناوری اطلاعات

همراه با تغییرات در فناوری رایانه، تغییرات و تحولاتی نیز در گزارش نویسی^۱ و ثبت وقایع رخ داده است. همه فعالیت‌های پلیس و فعالیت‌های ثبت جرم نیازمند گزارش و برخی فرم‌ها است. اکثر گزارش‌های پلیس در سراسر دنیا قبل از سال ۱۹۷۵ دست نویس بوده است.

امروزه، افسران پلیس گزارش‌های خود را در رایانه‌های ادارات خود و یا رایانه‌های شخصی (لپ‌تاب) خود وارد می‌کنند. نمونه‌ای از سیستم رایانه‌ای که توسط افسران پلیس در برخی کشورها استفاده می‌شود سیستم هولمز^۲ می‌باشد. افسر ارشد تحقیق باید تصمیمات پلیسی را در این سیستم ثبت کنند. اطلاعات اساسی که در سیستم هولمز وارد می‌شود عبارت است از مکان حادثه، اطلاعات و زمان حادثه، قربانی(ها)، و اطلاعات مرتبط با افسر ارشد تحقیق. سپس گزارشی از سیستم هولمز به دست می‌آید که شامل مقدمه، صحنه جرم، قربانی، و اطلاعات متفرقه می‌باشد. مثال دیگری از سیستم‌های اطلاعاتی مورد استفاده در پلیس و تحقیقات پلیس، سیستم کاپلینک^۳ می‌باشد که اطلاعات حادثه‌های مختلف را تسهیم می‌کند. مطابق با نظر چن و دیگران (۲۰۰۲) فناوری پایگاه داده، نقش مهمی در مدیریت اطلاعات برای بخش پلیس ایفاء می‌کند. استفاده از پایگاه‌های داده رابطه‌ای^۴ برای موارد جنایی خاص مثل حوادث جنایی دسته‌جمعی و جنایت‌هایی مثل قتل، آزار و اذیت بدنی، آزار و اذیت جنسی، بسیار مؤثر و کارآ می‌باشند (Chen et al., 2003).

مثال دیگری از سیستم‌های اطلاعاتی، سیستم‌های خبره^۵ می‌باشند که توسط گروه گسترده‌ای از کارکنان دانش که نیازمند دانش هستند مورد استفاده قرار می‌گیرد. استفاده از سیستم‌های خبره در اجرای قانون (پلیس) شامل سیستم‌هایی است که به بازیابی اطلاعات برای امور تحقیقی کمک می‌کنند. به طور مثال پروژه ای کمس^۶ یک سیستم مبتنی بر دانش

1. Report Writing

2. Holmes

3. Coplink

4. Relational Database

5. Expert System

6. Aicams

برای تعیین مزنونین است. ای کمس هم‌چنین شامل عناصر و اجزایی برای تعیین چهره هستند. این سیستم قابلیت طراحی تعداد نامحدودی از ترکیب‌های چهره را با تغییر موقعیت و اندازه‌ی اجزاء دارا است (جواهری و دیگران، ۱۳۸۸).

فناوری اطلاعات ابزارهایی را به کارکنان ارائه می‌دهد که کارآیی فردی آن‌ها را بهبود می‌بخشد. سیستم‌های اطلاعاتی پلیسی که برای تحقیقات پلیس موجود است می‌تواند از تحقیقات پلیس حمایت کند. لذا می‌توان گفت سیستم‌های اطلاعاتی مرتبط با تحقیقات پلیس، به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارند.

نقش‌های رهبری

مدیران واحدهای تحقیقاتی پلیس نقش‌های رهبری متعددی بر عهده دارند. نوع شناسی نقش ارائه شده توسط مینتزرگ^۱ (۱۹۹۴) به طور مکرر در مطالعات مختلف مورد استفاده قرار گرفته است. نقش‌های رهبری به کار گرفته شده در مدل تحقیق عبارتند از (Karlsen & Gottschalk, 2002):

- رهبر کارکنان^۲: مدیر به عنوان یک رهبر، مسئول نظارت و سرپرستی، استخدام، آموزش، سازمان‌دهی، هماهنگی و انگیزش کارکنان برای رسیدن به اهداف سازمان می‌باشد. این نقش به طور عمده درون واحد تحقیقاتی پلیس قرار دارد.
- تخصیص دهنده منابع^۳: در این نقش، مدیر باید تصمیم بگیرد چگونه منابع انسانی، مالی و اطلاعاتی را به وظایف مختلف تحقیقاتی تخصیص دهد. این نقش بر برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، هماهنگی و کنترل وظایف تمرکز دارد و عمدتاً درون واحد تحقیقات پلیس انجام می‌شود.
- سخنگو^۴: در این نقش، رهبر یا مدیر وظیفه انتقال اطلاعات به خارج از سازمان را به عهده دارد (رضاییان، ۱۳۸۲). در این نقش مدیران یا رهبران تلاش می‌کنند تا

---

1. Mintzberg
 2. Personnel Leader
 3. Resource Allocator
 4. Spokesman

اطلاعات ضروری را به افراد بیرون سازمان (که با سازمان به نوعی در ارتباط می‌باشند)، منتقل نمایند. مدیر بایستی اطلاعات پیرامون عملکرد سیاست‌ها و برنامه‌ریزی سازمان را در اختیار اثرگذاران و ذی‌نفعان سازمان قرار دهد.

- کارآفرین^۱: مدیر به‌عنوان یک کارآفرین در سازمان خود، تغییرات کنترل شده‌ای در جهت تطبیق سازمان با تغییرات سریع محیطی آغاز، طراحی و اجرا می‌نمایند. مدیران هنگام انجام کار در پی شناسایی فرصت‌ها و یا مسائل و مشکلات احتمالی که ممکن است در طی انجام تغییرات برایشان رخ دهد، هستند. آن‌ها همواره در پی ایده‌های جدید برای سازمان خود می‌باشند. هنگامی که مدیران یک ایده جدید و آینده‌های مناسب پیدا کردند، یک پروژه بهبود در جهت تحقق آن ایده برای ارتقاء سازمان، تعریف نموده و خود یا یکی از اعضای سازمان مشغول به انجام آن پروژه می‌شوند.

مسئولیت اصلی مدیر، تضمین تحول سریع شیوه‌ها و روش‌های تحقیقاتی شناخته شده، برنامه‌ریزی شده، اجرا شده و بهره برداری شده در سازمان است.

- رابط^۲: این نقش به‌ویژه در مواجهه با افراد خارج از سازمان اهمیت بسیاری دارد (رضاییان، ۱۳۸۲). نقش رابط، یک نقش فعال و خارجی است. در واقع در نقش رابط، با زنجیره افراد بیرون سازمان ارتباط برقرار می‌نمایند و از آن‌ها اطلاعات لازم برای سازمان را کسب می‌کنند.
- ناظر^۳: رهبر در این نقش به دنبال این است که چگونه تک تک افراد نسبت به کاری که ترجمان نگرش‌ها و نقطه نظرهای خودشان است، پای‌بند هستند (رشید فرخی، ۱۳۸۷).

این شش نقش رهبری را می‌توان در این مقاله به دو نقش اصلی تقسیم نمود که به نظر می‌رسد برای تحقیقات پلیس مناسب و متناسب هستند. نخست، نقش‌های رهبری تصمیم، که با تصمیمات اختصاص منابع و انتخاب تحقیقات (نقش اختصاص دهنده منبع، کارآفرین و

1. Entrepreneur
2. Liaison
3. Monitor

ناظر) مرتبط بوده و در تحقیقات پلیس نقش حیاتی دارند. نقش رهبری تصمیم به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارد.

دوم، نقش‌های رهبری ارتباطات، که با فعالیت‌های اطلاعاتی و ارتباطی به منظور تصریح و مشخص نمودن مسائل موجود در تحقیقات پلیس (نقش رهبر کارکنان، سخنگو و رابط) مرتبط بوده و در تحقیقات حرفه‌ای بسیار مهم می‌باشند. رهبری ارتباطات به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارد (Puonti, 2004).

فرهنگ حرفه‌ای

فرهنگ عبارت است از مجموعه‌ای از ارزش‌ها، باورها، درک و استنباط و شیوه‌های تفکر یا اندیشیدن که اعضای سازمان در آن‌ها وجوه مشترک دارند و همان چیزی است که به عنوان یک پدیده درست به اعضای تازه وارد آموزش داده می‌شود (دفت، ترجمه پارسائیان و اعرابی، ۱۳۷۴).

فرهنگ حرفه‌ای عبارت است از تجربیات کاری، تحصیلاتی و شخصی مشترک افرادی که یک حرفه مشابه را دنبال می‌کنند (Guzman, 2006).

فرهنگ پلیس، نوعی از فرهنگ حرفه‌ای می‌باشد. طبق نظر کریستنسن و کرنک (۲۰۰۱)، فرهنگ حرفه‌ای شامل اقدامات، قوانین، رویه‌ها و اصولی است که با توجه به موقعیت اعمال می‌شوند. فرهنگ پلیس، بر رازداری و محرمانه بودن^۱، حفاظت از خود^۲، خشونت و تندی^۳، و حفظ احترام^۴ تاکید دارد. خطر و ترس از خشونت، در میان حرفه پلیس بیشتر به چشم می‌خورد. به نظر می‌رسد که عدم اطمینان^۵، ویژگی اصلی کار پلیس است که به طور منحصر به فردی فرهنگ پلیس را شکل می‌دهد (Christensen & Crank, 2001).

نیروی پلیس، از فرهنگی برخوردار است که در مواردی بسیار شبیه یک سازمان نظامی بوده به طوری که عامل قدرت نقش مهمی در آن داشته و گرایش زیادی به فرهنگ آمرانه

-
1. Secrecy
  2. Self-Protection
  3. Violence
  4. Maintenance of Respect
  5. Uncertainty

و قدرت طلب^۱ در این سازمان به چشم می‌خورد. در مواردی دیگری هم نیاز به معیارهای مشارکتی^۲ و اقدامات ارتباطی در میان نیروهای پلیس وجود دارد. عملکرد و اثربخشی تحقیقات پلیس بستگی به حمایت از سطوح بالا دارد. یعنی مدیران ارشد، ممکن است قدرت خود را در یک فرهنگ آمرانه یا دموکراتیک (مشارکتی) اعمال کنند. فرهنگ حرفه‌ای پلیس توسط ویژگی اطاعت و پیروی^۳ شکل گرفته است و این‌گونه می‌توان گفت که فرهنگ آمرانه، موجب کاراتر و مؤثرتر شدن پلیس می‌شود. بنابراین، فرهنگ به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس اثر می‌گذارد.

از سوی دیگر، پلیس باید در تلاش برای تغییر فرهنگ خود به سوی یک فرهنگ مشارکتی‌تر و دموکراتیک‌تر باشد که موجب تسهیل مدیریت دانش و تسهیم دانش شود. همان‌طور که افسران پلیس در تحقیقات خود در حال تبدیل شدن به کارکنان دانش محور^۴ هستند، ممکن است انتظار یک فرهنگ دموکراتیک‌تر را داشته باشند که این امر مدیران را قادر می‌کند نقش‌های رهبری را ایفاء کنند. بنابراین می‌توان این‌گونه مطرح کرد که فرهنگ دموکراتیک و مشارکتی نیز به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارد (Kiely & Peek, 2002).

مدیریت دانش

مدیریت دانش، راهبردها و فرایندهایی هستند که قادرند تولید و جریان دانش را به منظور ایجاد و برآورده ساختن انتظارات سازمان، مشتریان و کاربران در کل سازمان به وجود آورند. در تعریف دیگری آمده است که مدیریت دانش، فرایند گسترده‌ای است که امر شناسایی، سازمان‌دهی، انتقال و استفاده صحیح از اطلاعات و تجربیات داخلی سازمان را مورد توجه قرار می‌دهد (سیدجوادی، ۱۳۸۶).

فعالیت‌ها و کارهایی که توسط پلیس انجام می‌شود به طور اساسی در محدوده‌ی پیشگیری از جرم، مدیریت حوادث و حفظ نظم و امنیت جامعه است. پیشگیری از جرم

1. Authoritarian
2. Cooperative
3. Compliance
4. Knowledge Worker

دلالت بر شناسایی و جلوگیری از وقوع جرم دارد. این فعالیت‌ها می‌تواند هم از طریق ابزارهای واکنشی^۱ و هم از طریق ابزارهای پیش فعال^۲ انجام شود. ابزارهای واکنشی مثل وسایل انسداد جاده، بازدیدها و بررسی‌های محلی و نشان دادن حضور پلیس به طور مستمر و یکنواخت توسط افسران پلیس به عنوان بخشی از وظایف روزمره تحقیقاتی آن‌ها انجام می‌شود. شاخص‌ها یا ابزارهای پیش فعال شامل آموزش عمومی برای کمک به جلوگیری از وقوع جرم است. در سنگاپور افسران پلیس، مردم جامعه را درباره آخرین روندها و مخاطرات جنایی آموزش می‌دهند.

لون و ال هاواماده^۳ (۲۰۰۴) پی بردند که میزان اطلاعاتی که افسران پلیس در زمینه کاری خود با آن ارتباط برقرار می‌کنند خیلی زیاد و تعجب آور است. این اطلاعات و دانش وسیعی که افسران پلیس به منظور انجام وظایف طبیعی و عادی خود به آن نیاز دارند نشان می‌دهد که افسران پلیس برای تبدیل شدن به یک افسر خیره با دانش، باید امکان دسترسی آن هم به صورت یکسان و مؤثر از دانش برای انجام وظایف خود داشته باشند.

در حال حاضر، چنین اطلاعات و دانشی در سازمان‌های پلیسی از طرق مختلفی به دست می‌آید که شامل گزارش‌های رایانه‌ای تا اسناد مستند می‌باشد. مسأله بعدی این است که چگونه چنین دانشی را می‌توان هموار کرد و در مسائل و مشکلاتی که افسران پلیس با آن مواجه هستند در یک شیوه مؤثر و به موقع وارد کرد.

با انتخاب بیشتر فناوری اطلاعات^۴ در سازمان‌های پلیسی و افزایش کیفیت و شایستگی افسران پلیس در زمینه این فناوری، سازمان‌های پلیسی بهتر می‌توانند از اصول مدیریت دانش و به‌ویژه تسهیم دانش استفاده کنند. این امر با افزایش مهارت، تجهیزات و توانمندسازی^۵ ارائه شده به افسران پلیس تکمیل می‌شود و آن‌ها را قادر می‌کند که وظایف خود را در سطح بهینه‌ای انجام دهند. تسهیم دانش^۶، مرتبط با تبادل دانش در واحدهای

---

1. Reactive

2. Proactive

3. Luen & Al-Hawamdeh

4. Information Technology (IT)

5. Empowerment

6. Knowledge Sharing

تحقیقاتی و به علاوه با مؤسسات و سازمان‌های دیگر است و می‌توان این‌گونه مطرح نمود که اثربخشی تحقیقات پلیس به طور مثبتی از تسهیم دانش تائیر می‌پذیرد (Luen & Al-Hawamdeh, 2001).

نتیجه گیری

مأموریت اصلی نیروی پلیس در جهان حفاظت از جان و دارایی افراد، اعمال و اجرای قانون و شناسایی و پیش‌گیری از وقوع جرم است. روش‌شناسی واضح و آشکاری در ارزیابی عملکرد پلیس وجود ندارد. موفقیت تحقیقات پلیس عبارت است از اندازه‌ای که هر یک از فعالیت‌های اصلی در تحقیقات پلیس به طور موفقیت آمیزی هدایت و انجام شود. فرایند تحقیقات پلیس شامل پنج فعالیت اصلی یافتن مسأله (تعریف مسأله و کسب اطلاعات)، حل مسأله، انتخاب راه‌حل، اجرای راه‌حل و کنترل و ارزیابی است. منظور از اثربخشی تحقیقات پلیس، اثربخشی و موفقیت واحدهای تحقیقاتی پلیس در پنج فعالیت شناخت مسائل، یافتن دیدگاه‌های تحقیقاتی، انتخاب یک دیدگاه تحقیقاتی بهینه، اجرای دیدگاه تحقیقاتی بهینه، و حل مسأله یا مشکل است.

در این مقاله سعی شد که به بررسی عوامل مؤثر بر اثربخشی تحقیقات پلیس پرداخته شود. نتایج به دست آمده از این مقاله نشان داد که فرهنگ حرفه‌ای (فرهنگ آمرانه و فرهنگ دموکراتیک یا مشارکتی) به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارند. نقش‌های رهبری (رهبری تصمیم و رهبری ارتباطات) نیز به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارند. همچنین، سیستم‌های اطلاعاتی پلیسی که برای تحقیقات پلیس موجود است و مدیریت دانش به دست آمده از این سیستم‌های اطلاعاتی، از تحقیقات پلیس حمایت می‌کنند و به طور مثبتی بر اثربخشی تحقیقات پلیس تاثیر می‌گذارند.

منابع :

- جواهری کامل، مهدی؛ اسعدی، علی و کوثرنشان، محمدرضا (۱۳۸۸)، *مدیریت دانش در تحقیقات پلیس*، دو ماهنامه توسعه انسانی پلیس، شماره ۲۳.
- سیدجوادین، سیدرضا (۱۳۸۶)، *نظریه‌های مدیریت و سازمان*، جلد اول، تهران، نگاه دانش.
- دفت، ریچارد ال (۱۳۷۴)، *تئوری سازمان و طراحی ساختار*، ترجمه علی پارسائیان و سید محمد اعرابی، جلد دوم، تهران، شرکت چاپ و نشر بازرگانی.
- رشید فرخی، فلورا (۱۳۸۷)، *نقش‌های مدیران*، نشریه میثاق مدیران، شماره ۳۲.
- رضائیان، علی (۱۳۸۲)، *مبانی سازمان و مدیریت*، تهران، انتشارات سمت.
- *Chen, H. and Zheng, D. & Atabakhsh, H. & Wyzga, W. & Schroeder, J. (2003). COPLINK-Managing Law Enforcement Data & Knowledge, Communications of the ACM, Vol. 46, pp. 28-34.*
- *Christensen, W. & Crank, J. P. (2001). Police Work & Culture in a Nonurban Setting: An Ethnographic Analysis, Police Quarterly, Vol. 4, pp 69-98.*
- *Guzman, I.R. (2006). As you like I.T. Occupational Culture & Commitment of New Information Technologists, Dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy in Information Science and Technology in Graduate School of Syracuse University. Available at: <http://proquest.umi.com/pqdwweb>.*
- *Karlsen, J. T. & Gottschalk, P. (2002). Management Roles for Successful IT Projects, International Project Management Journal, Vol. 8, pp. 7-13.*
- *Kiely, J.A. & Peek, G.S. (2002). The Culture of the British Police: Views of Police Officers. The Service Industries Journal, Vol. 22, pp. 167-183.*
- *Luen, T.W. & Al-Hawamdeh, S. (2001). Knowledge Management in the Public Sector: Principles & Practices in Police Work, Journal of Information Science, Vol. 27, pp. 311-318.*
- *Puonti, A. (2004). Tools for Collaboration: Using & Designing Tools in Inter-Organizational Economic-Crime Investigation, Mind, Culture, and Activity, Vol. 11, pp. 33-152.*